

Budżet obronny USA na 2026 rok: Kongres za dalszą pomocą dla Ukrainy i wojskową obecnością w Europie

Andrzej Kohut, Jacek Tarociński

18 grudnia prezydent Donald Trump podpisał ustawę autoryzującą wydatki na obronność w roku fiskalnym 2026 (National Defense Authorization Act, NDAA). Wcześniej NDAA została ponadpartyjnie zaakceptowana w Kongresie (312:112 w Izbie Reprezentantów i 77:20 w Senacie). Ustawa taka przyjmowana jest co roku i zawiera szczegółowy budżet Departamentu Wojny (Obrony). Wydatki zapisane w tej tegorocznej opiewają na 901 mld dolarów (o 8 mld więcej, niż wnioskował Biały Dom). NDAA stanowi jedynie część procesu budżetowego w przypadku Pentagonu, Kongres wciąż musi uchwalić ustawę apriorycyjną dla wydatków obronnych.

NDAA na 2026 r. zawiera szereg istotnych zapisów dotyczących Ukrainy: 400 mln dolarów pomocy dla tego kraju w ramach Inicjatywy Wsparcia Bezpieczeństwa Ukrainy (Ukraine Security Assistance Initiative, USAI) i natychmiastowego powiadamiania Kongresu o wstrzymaniu wsparcia wywiadowczego dla Kijowa. Zgodnie z ustawą Kongres ma również otrzymać szczegółowy raport o zagrożeniu ze strony Rosji, w tym dla europejskich członków NATO. Ponadto wprowadza mechanizm znacząco utrudniający redukcję amerykańskiej obecności w Europie poniżej poziomu 76 tys. żołnierzy. NDAA przewiduje także środki dla inicjatywy wsparcia budowania zdolności obronnych państw bałtyckich – Baltic Security Initiative (BSI), jednak zabrakło bezpośrednich zapisów dotyczących znacznie ważniejszej European Deterrence Initiative (EDI), z której finansowana jest wzmocniona obecność sił USA w Europie, ich ćwiczenia i szkolenia, magazynowanie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, inwestycje infrastrukturalne i wzmacnianie potencjału obronnego sojuszników.

Zapisy NDAA wskazują, że znaczna część republikanów w Kongresie ma istotne zastrzeżenia do przedstawionych w najnowszej Strategii bezpieczeństwa narodowego (szerzej zob. [Nowa Strategia bezpieczeństwa narodowego USA: manifest suwerennej Ameryki w wielobiegunowym świecie](#)) założeń polityki wobec Europy – zarówno jeśli chodzi o wsparcie dla Ukrainy, jak i obecność militarną na kontynencie europejskim.

Komentarz

- **Przyznanie po 400 mln dolarów na wsparcie wojskowe Ukrainy w ramach USAI na rok budżetowy 2026 i 2027 nie oznacza, że środki te zostaną wykorzystane.** Kongres jedynie zabezpieczył pulę finansową, jednak to w gestii Sekretarza Wojny (Obrony) pozostaje decyzja, na co i czy w ogóle pieniądze te zostaną wydane. Znacznie

ważniejszym elementem NDAA jest zapis zakazujący Pentagonowi traktowania wcześniej zakontraktowanych dla Ukrainy uzbrojenia i sprzętu wojskowego (UiSW) jako własnych zapasów magazynowych i nakaz ich przekazywania Kijowowi (zob. [America First: USA wstrzymują dostawy uzbrojenia dla Ukrainy](#)). Sama wielkość budżetu USAI jest niewielka, dla porównania na pomoc wojskową dla Filipin i Tajwanu przyznano odpowiednio 1,5 mld i 1 mld dolarów.

- **Zabezpieczenie finansowania wsparcia wojskowego państw bałtyckich w ramach BSI na poziomie 175 mln dolarów, choć symbolicznie ważne, nie przekłada się istotnie na potencjał obronny Litwy, Łotwy i Estonii.** Uchwalona NDAA nie wyszczególnia pozycji EDI, ale nie musi to oznaczać całkowitej likwidacji programu, ponieważ ustawa zawiera finansowanie dla poszczególnych przedsięwzięć infrastrukturalnych w Europie, które do tej pory procedowano w ramach inicjatywy EDI (zob. [Konsekwencje braku finansowania Baltic Security Initiative przez administrację Trumpa](#)).
- **NDAA wprowadza pewne ograniczenia dotyczące zmniejszenia amerykańskiej obecności wojskowej w Europie.** Ustawa zobowiązuje Pentagon m.in. do przeprowadzenia oceny wpływu na bezpieczeństwo Stanów Zjednoczonych, konsultacji międzyresortowych, a następnie do przedstawienia ich kongresowym komisjom, jeżeli Departament Wojny (Obrony) będzie chciał podjąć działania mogące skutkować: zmniejszeniem amerykańskiej obecności w Europie poniżej 76 tys. żołnierzy (obecnie ok. 100 tys.) na okres dłuższy niż 45 dni, przekazaniem pozycji naczelnego dowódcy sojuszniczego w Europie (SACEUR), przekazaniem amerykańskiej infrastruktury, wyposażenia oraz uzbrojenia i sprzętu wojskowego w Europie. Ponadto NDAA zabrania dokonywania tych działań przez okres 60 dni od chwili przedstawienia wszystkich niezbędnych analiz Kongresowi. Niewywiązanie się z tych obowiązków skutkować może częściowym wstrzymaniem budżetu Pentagonu.
- **NDAA na rok fiskalny 2026 wyraźnie wskazuje na rozbieżności pomiędzy Kongresem (zdominowanym przez republikanów) a administracją Trumpa w kwestii kształtowania polityki wobec europejskich sojuszników.** Od pierwszych tygodni tej kadencji sprzeciw wobec niektórych planów administracji dotyczących obecności wojskowej w Europie (np. oddania europejskim sojusznikom funkcji głównodowodzącego siłami NATO – SACEUR-a) oraz ograniczenia wsparcia dla Ukrainy wyrażała część polityków republikańskich w Kongresie, w tym tak wpływowe postaci jak przewodniczący senackiej komisji ds. sił zbrojnych Roger Wicker. Kongres jest również zaniepokojony marginalizacją własnej roli pod rządami nowej administracji, a bardziej niezależną postawę kongresmenów będzie w najbliższej przyszłości wymuszała rozpędzająca się kampania przed wyborami. Ustawa NDAA ze względu na swoje znaczenie i ponadpartyjne poparcie stanowiła dobrą okazję do zmanifestowania niezależności od Białego Domu: w 2020 r. prezydent Trump zdecydował się zawetować NDAA. Jego weto Kongres wówczas zdecydowanie odrzucił – była to jedyna taka sytuacja w tamtej kadencji.